

The logo for Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) features the letters 'LOS' in a white, bold, sans-serif font. The letters are set against a dark blue background that is tilted at an angle, creating a dynamic, modern look.

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden
Steunpunt

JAARPLAN 2025

---

1 oktober 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Missie en Visie.....	3
A. Basisrechten en legaliseringsmogelijkheden ongedocumenteerden veiligstellen.....	3
A-1. Kennisagenda.....	4
A-2. Netwerkagenda	4
A-3. Lobbyagenda	4
A-4. Actie-agenda.....	5
B. Menswaardige behandeling in vreemdelingendetentie.....	6
Toename werkzaamheden Meldpunt.....	6
Continuïteit Meldpunt +0,5 fte	7
B-1. Kennisagenda.....	7
B-2. Netwerkagenda	7
B-3. Lobbyagenda.....	8
B-4. Actie-agenda	8
C. Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak (NOO)	9
Van pionieren naar strategie voor een toekomstbestendig NOO	9
Extra versterking	9
Toelichting begroting NOO	9
C-1. Kennisagenda.....	10
C-2. Netwerkagenda.....	10
C-3. Lobbyagenda.....	10
C-4. Actie-agenda.....	11
D. Organisatie.....	12
D-1. Versterking van de organisatorische basis.....	12
D-2. Verbreding van de basis van financiers.....	12
Bijlage B. Versterkingsplan Meldpunt Vreemdelingendetentie: te realiseren ambities	13
B-1. Versterkingsplan Kennisagenda.....	13
B-2. Versterkingsplan Netwerkagenda	13
B-3. Versterkingsplan Lobbyagenda.....	14
B-4. Versterkingsplan Actie-agenda	14

Missie en Visie

Menswaardig bestaan voor eenieder die in Nederland leeft. Dat is de missie van Stichting LOS. We werpen licht op de leefwereld van de ongedocumenteerden en halen deze groep uit de schemerzone van onze maatschappij. Respecteren en naleven van de kinder- en mensenrechten zijn hier onlosmakelijk mee verbonden.

We bouwen met onze **netwerken** krachtige bondgenootschappen die hulp bieden aan ongedocumenteerden.

Met onze verzamelde en opgebouwde **kennis** en kunde zijn we een essentiële bron van informatie en onafhankelijk klankbord voor organisaties, instellingen en individuen die te maken hebben met ongedocumenteerden.

Onze experts geven aan politiek en overheid gevraagd en ongevraagd adviezen voor een humaner **beleid**, waarin de basisrechten en legaliseringsmogelijkheden van ongedocumenteerden worden bevorderd.

De basis van ons werk is het regelmatige contact met organisaties en individuen die hulp verlenen aan mensen zonder verblijfsvergunning, en het bijhouden van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die hen aangaan. Zo krijgen we zicht op thema's die relevant zijn voor de hulpverlening aan ongedocumenteerden. Op basis daarvan ontwikkelen we activiteiten om de mensenrechten van ongedocumenteerden te bevorderen.

Het maatschappelijk debat ten aanzien van ongedocumenteerden is momenteel erg eenzijdig en gepolariseerd. Om daadwerkelijk de mensenrechten van ongedocumenteerden te kunnen waarborgen, is het belangrijk om de manier waarop over ongedocumenteerden gesproken wordt te veranderen. We onderzoeken de komende jaren welk narratief hiervoor werkt en wat ervoor mogelijk is om dit over te dragen.

In het vervolg beschrijven we drie hoofdthema's waar Stichting LOS zich het komend jaar mee bezig gaat houden:

- Basisrechten en legaliseringsmogelijkheden ongedocumenteerden veiligstellen;
- Opkomen voor menswaardige behandeling van ongedocumenteerden in vreemdelingendetentie;
- Het ontwikkelen van een netwerk van burgers die solidair zijn met ongedocumenteerde mensen.

Per hoofdthema beschrijven we de lange-termijn verandering die we op dit terrein willen bewerkstelligen, en de acties die we daarvoor in 2025 gaan ondernemen. Aan het eind van dit plan beschrijven we de organisatorische randvoorwaarden die vervuld moeten zijn om het werk mogelijk te maken.

A. Basisrechten en legaliseringsmogelijkheden ongedocumenteerden veiligstellen

Het veiligstellen van basisrechten van ongedocumenteerden vormt het centrale werk van Stichting LOS. We zorgen ervoor dat de rechten van ongedocumenteerden bekend zijn bij henzelf, bij hulpverleners, en bij reguliere organisaties zoals gemeenten en onderwijsinstellingen. Om dit te kunnen doen houden we het politieke en maatschappelijke debat nauwkeurig bij.

Speciale aandacht besteden we hierbij aan het recht op:

- Voedsel, kleding en onderdak;
- Onderwijs, zinvolle dagbesteding en toegang tot werk;
- Juridische hulp en legaliseringsmogelijkheden.

Op de lange termijn willen we dat de basisrechten van alle ongedocumenteerden gewaarborgd zijn, dat ongedocumenteerden tenminste toegang houden tot voedsel, kleding, onderdak, medisch noodzakelijke zorg

en onderwijs waarmee zij maximaal tot ontplooiing kunnen komen. We onderzoeken, samen met partners, mogelijkheden voor de toegang tot zinvolle dagbesteding en werk. De ontwikkelingen met betrekking tot mogelijkheden voor legalisering blijven we nauwlettend volgen en delen met hulpverleners.

A-1. Kennisagenda

Stichting LOS houdt de juridische, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen met betrekking tot ongedocumenteerden zorgvuldig bij. Op basis daarvan schrijven we elke twee weken nieuwsbrieven aan het netwerk van hulpverleners aan ongedocumenteerden, vrouwen- en migrantenorganisaties. Op de website van Stichting LOS is informatie over basisrechten en legaliseringsmogelijkheden te vinden. Ook zijn we dagelijks beschikbaar voor telefonische hulpvragen. Kennis verspreiden we ook via de netwerkbijeenkomst Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning die we vier keer per jaar organiseren.

Daarnaast zullen we in 2025 de volgende activiteiten ontplooiën om de kennis over basisrechten en legaliseringsmogelijkheden beter vindbaar te maken:

- Bijdragen aan het kennisnetwerk ENO voor nieuwe hulpverleners aan ongedocumenteerden;
- Verbreden van de argumentatie over het recht op onderdak en versterken van de samenwerking om dit veilig te stellen na mogelijke beëindiging van de LVV en BBB;
- Bijdragen aan kennis over het recht op onderwijs voor het Dreamers-netwerk en pionieren m.b.t. de mogelijkheid van werkvergunningen.

A-2. Netwerkagenda

Stichting LOS zoekt altijd verbinding met organisaties die landelijk en lokaal opkomen voor de rechten van ongedocumenteerden. Zo organiseren we vier keer per jaar overleg met alle NGO's in het veld (het PMZV), en regelmatig overleg met de NGO's die samenwerken in de LVV en met het netwerk van NGO's die Dreamers ondersteunen.

In 2025 zullen we ons extra inzetten door:

- Verdieping van het netwerk van hulporganisaties aan ongedocumenteerden via de Kansfonds-coalitie;
- Versterking van het netwerk van NGO's dat de Dreamers ondersteunt, uitbreiding op het gebied van toegang naar werk;
- Het opbouwen van contacten met de landelijke politie en met de lokale politie in enkele grote steden, voor het verkennen van gedeelde belangen en voor het versterken van Veilige Aangifte.

A-3. Lobbyagenda

Met de nieuwe regering zal er komende jaren waarschijnlijk weinig ruimte zijn voor wetten die de basisrechten van ongedocumenteerden verbeteren. We willen ons daarom focussen op andere spelers: gemeenten, organisaties die opkomen voor het recht op onderdak, gezondheidszorg en onderwijs en ook de landelijke politie voor het recht op veiligheid. Bovendien willen we ons pleidooi verbreden, waarbij we pleiten voor een inclusief aanbod in plaats van een apart aanbod voor ongedocumenteerden. We hopen dat deze verbreding helpt om een leefbaar Nederland voor iedereen mogelijk te maken.

We verwachten dat lobby-inzet in 2025 noodzakelijk zal zijn op de volgende terreinen:

- Recht op onderdak en begeleiding na mogelijke beëindiging van de LVV in 2025;
- Het voorkomen van strafbaarstelling van illegaal verblijf en strafbaarstelling van hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning.

Voor effectieve lobby is het belangrijk om ons verhaal zó te vertellen, dat het publiek draagvlak krijgt. Hiervoor moet de juiste insteek gekozen worden. Stichting LOS zal in de toekomst meer inzetten op verbetering van de communicatiestrategie, om daarmee het draagvlak voor de hulpverlening te vergroten.

A-4. Actie-agenda

Als concrete acties die bovenstaande activiteiten versterken zullen we in 2025:

- Adviseren m.b.t. de lokale lobby in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen 2026;
- Organiseren van een Basic Rights Festival, samen met Hushu House in Amsterdam.

B. Menswaardige behandeling in vreemdelingendetentie

Er worden steeds meer mensen zonder verblijfsvergunning in vreemdelingendetentie vastgezet. Zowel nationaal als Europees zijn de plannen om dit aantal nog meer te doen toenemen en om meer mensen uit te zetten. Stichting LOS is tegen vreemdelingendetentie, maar zolang het middel toegepast wordt willen we dat dit op een zo humaan mogelijke wijze vorm wordt geven. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie zet zich daarom in voor het verbeteren van de detentieomstandigheden. De gevangenisachtige setting, dus een cellencomplex met bewakers en strenge huisregels, past niet bij een administratieve maatregel voor ongedocumenteerden. Concreet zien we als grootste knelpunten:

- De bewegingsruimte van ingesloten, zoals de duur van hun insluiting, tweepersoonscellen, activiteitsaanbod en de voorzieningen in het detentiecentrum;
- De toegankelijkheid van medische zorg;
- De strenge beheers-, orde- en strafmaatregelen zoals (langdurige) isolatie;
- Het beperkte contact met de buitenwereld;
- Het geweldsgebruik tijdens uitzettingen.

Om inzicht te krijgen in de omstandigheden in detentie bieden wij ingesloten de mogelijkheid om gratis ons Meldpunt te bellen. De informatie die wij op deze wijze ontvangen gebruiken we voor het ondersteunen van individuele klachtprocedures en analyse van de detentieomstandigheden. Structurele misstanden bespreken we met de directie van het detentiecentrum. Waar zinvol brengen we ze onder de aandacht van politici en media door middel van rapportages en presentaties. Voor het geïnteresseerde publiek brengen we een nieuwsbrief uit.

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie heeft een unieke informatiepositie en spreekt als autoriteit op het gebied van vreemdelingendetentie. Vrijwel wekelijks wordt het Meldpunt Vreemdelingendetentie benaderd door journalisten, wetenschappers, gezaghebbende organisaties, advocaten, beleidsmakers of activisten. We zetten actief in op het uitbreiden van ons netwerk en het versterken van de samenwerking met ketenpartners, belanghebbenden en betrokkenen.

Toename werkzaamheden Meldpunt

Maar het Meldpunt Vreemdelingendetentie staat voor steeds grotere uitdagingen. Het aantal telefoongesprekken is explosief toegenomen; in de eerste negen maanden van 2024 hebben we al bijna net zoveel telefoongesprekken beantwoord als in heel 2023. Daarnaast is er in september 2024 al een toename van 33% nieuwe bellers ten opzichte van 2023. Naast dat de telefoon veel rinkelt, rinkelen ook onze alarmbellen.

De meldingen die wij via telefoongesprekken ontvangen worden voornamelijk door stagiairs en af en toe door vrijwilligers opgepakt. Ons stage- en vrijwilligersteam is cruciaal in de beantwoording van de telefoongesprekken, maar zij moeten daarvoor ook voldoende getraind zijn om adequaat te reageren op incidenten en opvolging te geven aan hulpvragen. De werving van stagiairs vraagt steeds meer coördinatie. Het blijkt lastiger om kwalitatief geschoolde stagiairs te vinden, waarschijnlijk vanwege het landelijk personeelstekort. Met de toename van inkomende telefoongesprekken vragen de stagiairs ook extra begeleiding. Het is in 2024 gelukt om Marokkaans-Arabischspreekende stagiairs te vinden, een taal die grofweg 90% van de bellers spreekt. De Marokkaans-Arabischspreekende stagiaires zijn jonge mbo-studenten, waarbij een intensievere vorm van begeleiding nodig is. Wij hebben onze werkwijze m.b.t. de begeleiding van stagiairs in 2024 moeten aanpassen en het is noodzakelijk om dit in 2025 verder uit te werken om veilige, leerzame en vruchtbare stageplekken te kunnen bieden met weinig kans op uitval.

We verwachten dat het in 2025 een uitdaging zal zijn om een goed team beschikbaar te stellen om alle telefoongesprekken te kunnen beantwoorden en af te handelen. Met name in de zomer, wanneer stagiairs

en vrijwilligers amper beschikbaar zijn, kan dit zorgen voor een gebrek aan capaciteit aan de telefoon. Wij zullen ons in 2025 extra moeten inzetten om dit op te vullen.

Continuïteit Meldpunt +0,5 fte

Om de buitenwereld goed te informeren, om belangrijke contacten te onderhouden, om vruchtbare samenwerkingen aan te gaan met meerdere partners, om onze informatiepositie up-to-date te houden en om de stagiaires goed in te werken en te begeleiden, is uitbreiding van het team noodzakelijk. Onderaan dit jaarplan vindt u ons **versterkingsplan**. Daarin schrijven wij wat er nodig is om het Meldpunt Vreemdelingendetentie duurzaam te continueren en ook onze ambities om de activiteiten verder uit te breiden. Hiervoor is enorm veel extra mankracht nodig en we begrijpen dat dit niet in één keer te realiseren is.

Op dit moment is de **continuïteit** van het Meldpunt Vreemdelingendetentie in het geding. Om onze basale werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren met de uitdagingen die hierboven beschreven zijn, is op korte termijn een extra medewerker van 0,5 fte per januari 2025 noodzakelijk.

In 2024 hebben we door het 0,5 fte ouderschapsverlof van de coördinator tijdelijk een medecoördinator kunnen aantrekken die voorheen als stagiaire werkzaam was. Dit betekent dat er in 2024 twee coördinatoren werkzaam waren bij het Meldpunt die beiden 0,5 fte werkten. Nu het ouderschapsverlof eind 2024 afloopt, zouden wij deze nieuwe medewerker vanaf januari 2025 graag willen behouden, omdat zij goed is ingewerkt en uitstekend functioneert. Met een extra 0,5 fte kunnen we de continuïteit van het Meldpunt Vreemdelingendetentie waarborgen en de kwaliteit van de dienstverlening op peil houden.

Voor de basisvoortgang van het Meldpunt Vreemdelingendetentie treft u hieronder onze plannen voor 2025. Wij hebben in deze plannen rekening gehouden met de aanvullende 0,5 fte, dit is wat ons betreft het begin van het plan om het Meldpunt Vreemdelingendetentie te versterken. Daarnaast zouden wij aanvullende ambities kunnen realiseren, waar in 2024 al een begin mee is gemaakt. Deze ambities zijn beschreven in de bijlage 'Versterkingsplan Meldpunt Vreemdelingendetentie: te realiseren ambities'.

B-1. Kennisagenda

In 2025 willen we graag onze kennis zichtbaar maken door middel van:

- Nieuwsbrieven
- Het monitoren van misstanden tijdens de uitzetting d.m.v. een onderzoek naar de geweldstoepassing tijdens uitzettingen
- Persvoorlichting

B-2. Netwerkagenda

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie werkt samen met de Rotterdamse Bezoekgroep BAR voor het onderhouden van persoonlijk contact met ingeslotenen. Voor inzicht in knelpunten met betrekking tot het aanbod van medische zorg heeft het Meldpunt Vreemdelingendetentie contact met MedTzorg. Voor het verminderen van de toepassing van isolatie werken we samen met de NvVP en Johannes Wier Stichting. Amnesty International blijft altijd betrokken om mee te denken over stappen die genomen kunnen worden.

We willen in 2025 ons netwerk onderhouden door middel van:

- Actieve deelname aan de werkgroep isolatie samen met de NvVP en Johannes Wier Stichting;
- Actieve deelname aan de organisatie van de Wake bij Detentiecentrum Rotterdam;
- Het samenstellen van een mailinglijst van betrokken advocaten.

B-3. Lobbyagenda

Al sinds 2013 staat het wetsvoorstel Terugkeer en Vreemdelingenbewaring op de politieke agenda. Het oorspronkelijke doel was om een lichter regime dan het strafrechtelijke regime mogelijk te maken. Intussen is het wetsvoorstel diverse keren aangepast waardoor het oorspronkelijke doel steeds meer naar de achtergrond is verschoven. Het wetsvoorstel is nog steeds niet aangenomen maar het nieuwe kabinet heeft ambities om het weer uit de kast te halen snel in te voeren. Op alle ontwikkelingen mbt dit wetsvoorstel zal het Meldpunt natuurlijk reageren.

Voor het verbeteren van de omstandigheden in vreemdelingendetentie is dit wetsvoorstel niet meer behulpzaam. Daarom verwachten we meer van onze contacten met de spelers ter plekke: de directie van het detentiecentrum, Dienst Justitiële Inrichtingen, Commissie van Toezicht, Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, de Inspectie Justitie en Veiligheid en het College voor de Rechten van de Mens, wat in 2023 is aangewezen als verantwoordelijke voor het Nationaal Preventie Mechanisme (NPM). We zullen de contacten met deze partijen intensiveren.

Ook op EU-niveau houden we de ontwikkelingen van richtlijnen en regels bij, zoals de New Migration Pact. We benutten de mogelijkheden tot inspraak. Hiervoor onderhouden we nauw contact met PICUM.

In 2025 willen we in het bijzonder werken aan het volgende lobbydoel:

- Afschaffing van isoleercellen in vreemdelingendetentie. We zetten ons hiervoor in samen met de NvVP en de Johannes Wier stichting.

B-4. Actie-agenda

Wij hebben in 2024 gemerkt dat wij onvoldoende capaciteit hebben om een actie agenda uit te kunnen uitvoeren. Wij hebben wel acties en ambities die wij graag zouden willen realiseren. Deze ambities zijn beschreven in de bijlage 'Versterkingsplan Meldpunt Vreemdelingendetentie: te realiseren ambities'.

C. Netwerk Ogedocumenteerden Onderdak (NOO)

Overall in Nederland bestaan solidaire burgers: mensen die zich op persoonlijke titel inzetten voor ongedocumenteerden. Ze doen dit vaak in het verborgene. Het gaat om opvang aan kennissen, landgenoten, of gewoon iemand die zij via de kerk of een andere solidaire organisatie hebben leren kennen. Deze hulp is hard nodig. Er is nu al een vangnet nodig omdat de toelatingseisen tot de opvang via NGO's strenger worden. Daar komt bovenop dat het Rijk per 2025 stopt met het financieren van de opvang van ongedocumenteerde mensen. Sommige gemeentes kunnen nog een jaar doorgaan, maar hoe lang? En in steden als Rotterdam staat de gemeente achter het stoppen van deze financiering, dus hier komen naar verwachting meer mensen op straat te staan. Met NOO wil Stichting LOS het informele netwerk van solidariteit aan mensen zonder verblijfspapieren versterken en uitbreiden. Tevens willen we de stem van solidaire burgers mee laten klinken in het publieke debat.

Van pionieren naar strategie voor een toekomstbestendig NOO

NOO is als tijdelijk vijfjarig project opgezet. Fondsen hebben toegezegd het in eerste instantie drie jaar te steunen. 2025 is het tweede jaar van NOO. NOO zit nog in een pioniersfase. Komend jaar willen we resultaten boeken en de overgang maken van pionieren naar het ontwikkelen van een strategie waarmee het solidariteitsnetwerk steviger staat.

We zien dat veel solidariteitsacties lokaal belegd moeten gaan worden. Maar tegelijkertijd zien we ook een aansturende rol op het gebied van communicatie, kennisontwikkeling en lobby. Zaken waar lokaal vaak niet de ruimte voor is en die efficiënter gebundeld kan worden.

In 2025 hebben we een extra medewerker binnen NOO. Omdat deze projectmedewerker later start dan gepland kunnen we het eerste jaar een contract van 24 uur bieden. Om NOO tot een succes te maken zijn deze uren blijven nodig, dus ook voor het derde jaar. We willen daarom in 2025 nieuwe fondsen aan het project te verbinden en onderzoeken of extra financiering mogelijk is vanuit de bestaande fondsen.

Extra versterking

We wisten dat we het tweede jaar op meerdere plekken uit gaan breiden. Echter vraagt de situatie in Rotterdam veel aandacht omdat hier de bed, bad en broodregeling per 1 januari stopt. De verwachting is dat er meer mensen op straat komen te staan en meer mensen ons netwerk nodig hebben. In Rotterdam werken we intensief samen met lokale organisaties als de Pauluskerk en ROS. Daarnaast hebben we een actiegroep met vrijwilligers opgezet. Deze intensieve samenwerking kost tijd terwijl we tegelijkertijd een jaar ingaan waar we het de structuur van het netwerk door heel Nederland willen opzetten.

Helaas is het niet gelukt de projectmedewerker eind 2024 aan te nemen. Maar het geeft ons wel de kans deze functie te versterken en per 1 januari in te vullen met 32 uur. Hierdoor kan de projectmedewerker een volle dag in de week aan Rotterdam te besteden, terwijl de projectmedewerker in de andere drie dagen contacten onderhoudt met andere netwerken en meewerkt aan de strategie en ontwikkeling van het netwerk.

De nieuwe politieke wind vraagt om meer solidariteit met ongedocumenteerde mensen, meer nog dan we voor de start van dit project voor mogelijkheid achten. Met twee medewerkers die 4 dagen aan het project werken kunnen we voldoende investeren in een goede landelijke structuur. Met minder uur blijven we zelf begeleiding van onderdakplekken doen omdat we niet de ruimte hebben de structuur op te zetten. En door zelf de begeleiding te blijven doen, kunnen we niet groeien.

Toelichting begroting NOO

De verschillende fondsen die NOO ondersteunen hebben toegezegd in eerste instantie de pioniersfase van drie jaar te financieren. In het projectplan werd voor het eerste jaar is 100.000 euro begroot, voor het

tweede en opvolgende jaren 110.000 euro. Echter valt de begroting van 2025 hoger uit (118.000 euro) omdat de begroting in het projectvoorstel te krap was.

Omdat de projectmedewerker later start en we op andere posten zoals communicatie en activiteiten minder uitgaven kunnen we 21.000 euro van 2024 naar 2025 schuiven. We hebben voor het tweede jaar nog een tekort van 9.000 euro die we via nieuwe fondsenwerving gaan invullen.

De komende jaren zullen we willen uitbreiden om een landelijk netwerk op te bouwen. We hopen dat we de uren van de projectmedewerker blijvend naar 32 kunnen uitbreiden. Dat betekent een uitbreiding van 8 uur per januari 2025. De extra kosten hiervoor vragen we aan bij het Kansfonds die interesse heeft getoond het project te willen versterken.

Met het overhevelingsvoorstel zullen we na het presenteren van de jaarrekening toestemming vragen van de betreffende fondsen om dit te besteden in het tweede projectjaar. Het tweede jaar gaat voor NOO in op 1 oktober 2024. Toen is de projectcoördinator gestart. De begroting van LOS loopt over een kalenderjaar. We zullen in 2025 een voorstel doen om beide begrotingsjaren gelijk te laten lopen. We vragen daarom voor het tweede jaar geld aan voor 15 maanden in plaats van 12 maanden.

C-1. Kennisagenda

In 2024 is een basis opgezet van kennisdocumenten voor het solidariteitsnetwerk. Denk aan een handleiding voor gastlocaties, presentaties voor kick-offs van het netwerk en gesprekshandleidingen voor intakegesprekken met opvanggevers en logees. Daarnaast hebben we in Rotterdam netwerken en bondgenoten in kaart gebracht. We kunnen dit in 2025 ook voor twee andere steden gaan doen. In Den Haag zijn we al begonnen.

In 2025 gaan we ons vooral focussen op kennis over het werven van meer gastlocaties:

- Analyse hoe we verschillende doelgroepen benaderen. Welke netwerken vinden we solidaire burgers? Met welke verhalen?
- Eerste resultaten van opvangadressen: wat leren we daarvan? Wat drijft mensen solidair te zijn en waarom zouden ze nog een keer iemand opvangen?
- Sociale kaart met bondgenoten in andere steden (Den Haag/ Nijmegen).

C-2. Netwerkagenda

NOO steunt lokaal op het netwerk van NGO's die zich vaak al jarenlang inzetten voor ongedocumenteerden en veel kennis hebben over de basisrechten en legaliseringsmogelijkheden van ongedocumenteerden. NOO zal echter ook aansluiting zoeken bij netwerken van religieuze gemeenschappen, woongroepen, linkse activisten en andere groepen die solidair zijn met mensen zonder papieren.

Voor het versterken van het netwerk van solidaire burgers zullen in 2025:

- Lokale netwerken van solidaire burgers opzetten in samenwerking met ngo's. In 2024 zijn we gestart in Rotterdam en hebben we de eerste stappen in Den Haag gezet. In 2025 breiden we uit naar drie andere steden.
- Vier platformbijeenkomsten organiseren om kennis uit te wisselen, binnen een netwerkgroep waar werknemers en vrijwilligers van lokale organisaties door heel Nederland zijn aangesloten.
- Vier lokale klankbordsessies organiseren in Rotterdam. Daarnaast zullen we lokale klankbordgroepen opzetten in Nijmegen Den Haag als we daar van start gaan. Hoe kunnen we met elkaar NOO laten groeien?

C-3. Lobbyagenda

In Rotterdam staan de bestuurders achter het besluit van het Rijk om te stoppen met de opvang van ongedocumenteerden. Per 1 november 2024 wordt er niemand meer toegelaten tot de LVV. Per 31 maart

2025 gaat er geen geld meer van de gemeente naar de LVV. Andere LVV-steden kunnen door gecontinueerde steun van de gemeente wel doorgaan, maar op de langere termijn is het onzeker over gemeenten geld kunnen blijven vrijmaken na stopzetting van de rijkssubsidie.

NOO spreekt zich actief uit voor opvang van ongedocumenteerde mensen en werft i.s.m. lokale hulporganisaties actief solidaire burgers. In 2025 zullen we:

- In de steden waar we actief zijn meedoen met lokale acties. Dit doen we om de publieke opinie te beïnvloeden. Meer bewustwording draagt bij aan een grotere groep solidaire burgers die zich in willen zetten voor ongedocumenteerde mensen.
- In actie komen als de nieuwe Facilitators Directive van de EU ingevoerd wordt. Hierbij wordt de humanitaire uitzondering op strafbaarstelling van hulp alleen in de preambule vermeld. Dit maakt het oproepen tot hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning strafbaar en dit zou desastreuze gevolgen hebben voor de positie van deze mensen.

C-4. Actie-agenda

Je kunt niet alleen praktische hulp bieden binnen NOO. Omdat NOO zich op de solidaire burger richt, hebben we vanuit LOS de kans om op te roepen tot actie. Dat zal in deze periode hard nodig zijn als de rechten van ongedocumenteerden verder in het geding komen.

Concreet stellen we de komende jaren de volgende acties voor:

- Verhalen delen van solidaire burgers en hiermee laten zien dat er steeds meer mensen protesteren tegen het regeringsbeleid en solidair zijn met mensen zonder papieren.
- Meedoen aan lokale acties om NOO bekend te maken.

D. Organisatie

Stichting LOS heeft een beperkte bezetting en daardoor beperkte mogelijkheden om thema's uit te diepen en fondsen te werven. Daarvoor is nodig:

- Versterking van de organisatorische basis en inzet van een fondsenwerver
- Verbreding en verduurzaming van de basis van financiers

D-1. Versterking van de organisatorische basis

Stichting LOS wil in 2025 een medewerker speciaal belasten met fondswerving. Bovendien willen we meer inzetten op strategie en zichtbaarheid.

Voor de komende jaren hebben we de ambitie om het Meldpunt Vreemdelingendetentie te versterken. In eerste instantie met 0,5 fte om de huidige taken goed uit te kunnen voeren. Op lange termijn willen we het Meldpunt graag extra uitbreiden, zie bijlage 'Versterkingsplan'.

In de toekomst zal het gebouw waar we momenteel zitten gesloopt worden. We zullen dus sowieso moeten verhuizen. De huurprijzen zijn enorm toegenomen dus dit zal extra financiering vragen, daarbij willen we ook alvast rekening houden met de uitbreidingsplannen.

D-2. Verbreding van de basis van financiers

Voor uitbreiding van het aantal medewerkers en een groter kantoor zal extra financiering gezocht moeten worden. We zullen daarvoor steun vragen bij geschikte fondsen, zowel binnen als buiten de huidige kring van financiers.

Bijlage B. Versterkingsplan Meldpunt Vreemdelingendetentie: te realiseren ambities

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wil groeien tot een stevige organisatie die draagvlak op verschillende plekken in de samenleving kan creëren voor een humaner beleid voor ongedocumenteerden in vreemdelingendetentie en in deportatie, daarvoor is versterking noodzakelijk.

In dit versterkingsplan zijn op de thema's kennis-agenda, netwerk-agenda, lobby-agenda en actie-agenda aanvullende ambities toegevoegd, die samenhangen met de huidige politieke ontwikkelingen, het toegenomen aantal meldingen vanuit vreemdelingendetentie en de intensievere samenwerking met ketenpartners, die noodzakelijk zijn om de visie en de missie van het Meldpunt Vreemdelingendetentie te realiseren.

We verwachten hiervoor in totaal 3 fte voor nodig te hebben.

B-1. Versterkingsplan Kennisagenda

De website van het Meldpunt Vreemdelingendetentie is verouderd en de sociale mediakanalen vragen meer inzet en professionaliteit. Om onze online positie als kenniscentrum te behouden is een professioneel communicatiebeleid noodzakelijk. Dit versterkingsplan zal onze online zichtbaarheid weer op de kaart zetten. Met een doordachte communicatiestrategie wil het Meldpunt Vreemdelingendetentie:

- De zichtbaarheid en vindbaarheid op sociale media hernieuwen en updaten
- De website vernieuwen en up-to-date houden
- De nieuwsbrief moderniseren en regelmatig publiceren

Vanuit verschillende hoeken wordt het Meldpunt Vreemdelingendetentie steeds vaker gevraagd om input. Om onze gezaghebbende positie te behouden en te versterken wil het Meldpunt Vreemdelingendetentie:

- Leermodules, voorlichtingsmaterialen en workshops ontwikkelen voor verschillende doelgroepen zoals advocaten, personeel van detentiecentra, toezichhoudende instanties, studenten en vrijwilligers, belangenbehartigers en soortgelijke organisaties
- Kennis verdiepen door eigen rapportages uit te brengen, zoveel mogelijk in samenwerking met professionele onderzoekers over o.a.:
  - o De omstandigheden in Zeist en Schiphol. Hiervoor zullen we ook onze contacten met ingeslotenen in deze detentiecentra versterken.
  - o Het verschil in detentieomstandigheden van vreemdelingen in strafdetentie in vergelijking met vreemdelingendetentie
  - o Een vergelijking met de facto vreemdelingendetentiecentra zoals de HTL
- Actief talkshows en debatcentra benaderen om het onderwerp op de agenda te zetten
- Actief journalisten te benaderen om het onderwerp aan te kaarten

B-2. Versterkingsplan Netwerkagenda

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie moet een leidende rol innemen om het netwerk van belanghebbenden betrokken te houden. Het onderhouden van contacten kost steeds meer werk omdat ons netwerk is vergroot en er meer van het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt verwacht. Om ons netwerk te mobiliseren in acties die volgens ons van belang zijn moeten wij een actieve rol innemen in het organiseren van vergaderingen, kleine bijeenkomsten of informatie-uitwisselingen met betrokken partners.

Graag wil het Meldpunt Vreemdelingendetentie:

- Contact met activisten intensiveren
- Contacten met de beklagcommissie intensiveren om de juridische mogelijkheden uit te putten
- Een netwerk van (Marokkaans-)Arabischspreekende ondersteuners op bouwen die het Meldpunt kunnen bijstaan
- Een werkgroep Visitatie creëren om krachten te bundelen van verschillende disciplines die zich willen inzetten tegen het inwendig lichamelijk onderzoek waarbij ingeslotenen naakt aanschouwd worden.

B-3. Versterkingsplan Lobbyagenda

Met de aankondiging van het meest strenge migratiebeleid ooit is het belangrijk dat we de omstandigheden tijdens detentie en uitzetting blijven monitoren. De nieuwe plannen zijn ook een uitdaging voor de detentiecentra, gezien het huidige personeelstekort: wat gaat er gebeuren als er nog meer mensen vast komen te zitten? De politieke verschuiving vraagt om extra inzet van het Meldpunt Vreemdelingendetentie. Wij zullen creatiever moeten nadenken over welke politici we benaderen op welke thema's en met welk doel.

B-4. Versterkingsplan Actie-agenda

Graag willen we onze kennis van de omstandigheden in detentie actief naar buiten brengen, zodat we niet alleen afhankelijk zijn van journalisten.

Graag wil het Meldpunt Vreemdelingendetentie:

- Meer campagnes opzetten rond specifieke thema's
- Events organiseren bij nieuwe ontwikkelingen of n.a.v. een publicatie
- De verhalen en ervaringen van ingeslotenen op nieuwe manieren naar voren brengen, denk daarbij aan bijvoorbeeld een verhalenblog, een bewonerskrant of een brievenbundel